

Foto: S. Claus

PARKET-GENERAAL TE GENT

SAVAANSTRAAT 11/101

9000 GENT

Opening gerechtelijk jaar 2020-2021

1 september 2020

1 . OVERZICHT VAN HET RECHTSPREKEN IN HET RECHTSGEBIED VAN HET HOF
VAN BEROEP VAN GENT

2. MERCURIALE

2.1. Het Openbaar Ministerie en de COVID-19 pandemie

2.2. Het Openbaar Ministerie en de digitale samenleving

2.3. Het Openbaar Ministerie en de werklastmeting

2.4. Het Openbaar Ministerie en het seksueel en intra-familiaal geweld

3. IN MEMORIAM

4. TABELLEN

Mijnheer de Eerste Voorzitter,

Geachte genodigden,

Beste collega's,

Naar jaarlijkse gewoonte zal ik een overzicht van het rechtspreken binnen ons ressort geven in toepassing van artikel 345, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

Gelet op de beperkte duur van de plechtige openingszitting zal ik het overzicht over de rechtsbedeling in het jaar 2019 kort houden.

Ik zal ook enkel de entiteiten waarvoor alle cijfers aangeleverd werden, bespreken. De vrederegerechten, de correctionele en jeugdsectie van de rechtbanken van eerste aanleg en de politieparketten komen dus niet aan bod aangezien er slechts partiële cijfers beschikbaar zijn.

1. De hoven en rechtbanken

1.1. Het hof van beroep

Wat het hof van beroep betreft, zien we de volgende relevante evoluties.

1.1.1. De burgerlijke zaken

Het aantal nieuw ingeleide burgerlijke zaken is opnieuw licht gedaald; het aantal uitgesproken arresten bleef stabiel. Dit had als positief gevolg dat de stock aan burgerlijke zaken verder blijft dalen.

1.1.2. De protectionele zaken

Wat de categorie protectionele zaken betreft, is er een evenwicht tussen het aantal nieuw ingeleide zaken en het aantal uitgesproken arresten.

In die materie kan men dus spreken van een positieve status quo.

1.1.3. De zaken behandeld door de Kamer van inbeschuldigingstelling

Wat de zaken behandeld door de Kamer van inbeschuldigingstelling betreft, stel ik vast dat de substantiële stijging van het aantal arresten in 2018 zich in 2019 heeft doorgezet.

Voor de arresten inzake eerherstel is er zelfs sprake van meer dan een verdubbeling van het aantal arresten.

1.1.4. De zaken behandeld door de correctionele kamers

In de correctionele kamers blijkt het aantal nieuw ingeleide zaken opnieuw te stijgen in de richting van het niveau van 2017.

De stock aan te behandelen dossiers blijft verder aangroeien.

De tijdelijk lagere productiviteit van een aantal correctionele kamers wegens de opruiming van enkele zetelende magistraten en de voordracht en aanwijzing van één van de correctionele kamervoorzitters tot eerste voorzitter is weliswaar achter de rug, maar de stijgende instroom zorgt ervoor dat de stock blijft stijgen.

1.1.5. De zaken behandeld door de hoven van assisen

Tot slot, wat de zaken behandeld door de hoven van assisen betreft, stel ik het volgende vast. De gevolgen van het arrest van 21 december 2017 van het Grondwettelijk Hof werden in 2019 zeer concreet.

Zoals de meesten onder u bekend is, heeft de wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie¹ artikel 25 van het Strafwetboek *iuncto* artikel 2 van de wet van 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden substantieel gewijzigd². Deze wetswijziging liet het Openbaar Ministerie toe tal van misdaden te correctionaliseren die voorheen door het hof van assisen dienden berecht te worden. Bij voormeld arrest van 21 december 2017 heeft het Grondwettelijk Hof de bepalingen van de wet van 5 februari 2016 daarover evenwel vernietigd³. Dit had een belangrijke impact op de werklust van de hoven van beroep: in 2018 werd er slechts één arrest door een hof van assisen gevelde, in 2019 waren er al 10 arresten en eind 2019 waren er nog 11 zaken hangend wachtend op een behandeling.

In die omstandigheden vrees ik dat die stijgende tendens in de stock van correctionele zaken moeilijk omkeerbaar zal zijn zonder bijkomende maatregelen. Een - tijdelijke - herinrichting van een extra correctionele kamer ware een mogelijkheid, maar ik besef dat dit met de huidige invulling van uw kader of met de huidige omvang van het wettelijk kader van het hof geen sinecure is.

1.2. De rechtbanken van eerste aanleg

1.2.1. De burgerlijke sectie van de rechtbanken van eerste aanleg

In de burgerlijke sectie van de rechtbanken van eerste aanleg is er een dalende tendens, zowel bij de instroom als bij de uitstroom.

1.2.2. De familierechtbanken

Bij de familierechtbanken zien we een jaarlijkse gestage aangroei van de instroom.

Bij de uitstroom is er in 2019, na de daling in 2018, sprake van een stijging naar het niveau van 2017.

1.3. De ondernemingsrechtbank

Bij de ondernemingsrechtbank zien we, na de terugval van de instroom en - vooral - van de uitstroom in 2018, opnieuw een aangroei van de instroom in 2019; de uitstroom is stabiel gebleven.

¹ Wet van 5 februari 2016 tot wijziging van het strafrecht en de strafvordering en houdende diverse bepalingen inzake justitie, BS 19 februari 2016

² Artikel 6 en 121 van de wet van 5 februari 2016

³ <http://www.const-court.be/public/n/2017/2017-148n.pdf>

1.4. De politierechtbanken

Zo komen we, ten slotte, bij de rechtsbedeling door de politierechtbanken.

In de burgerlijke zaken is er sprake van een stabiele instroom; evenwel is er een lichte terugval van de uitstroom waar te nemen.

Bij de strafzaken zien we een sterke terugval, zowel van de in- als uitstroom.

2. Het Openbaar Ministerie

2.1. De correctionele afdelingen van de parketten

Wat de correctionele afdelingen van de parketten betreft, is de instroom in 2019 licht gestegen ten opzichte van vorig jaar, zij het dat dit vooral het gevolg is van een enorme aangroei van het aantal nieuwe zaken in de afdelingen Oudenaarde en Kortrijk. In de overige afdelingen is er eerder sprake van een stabilisering of daling.

Inzake de uitstroom valt vooral de enorme stijging van het aantal betaalde minnelijke schikkingen op. Hoofdrede daarvoor moet gezocht worden in het feit dat 2019 een verkiezingsjaar was, wat een pak extra sanctioneringen inzake het niet opdagen als bijzitter met zich meebracht.

Daarnaast springt ook het dalend aantal terbeschikkingstellingen (onderlinge uitwisseling van dossiers tussen parketten) in het oog. Mogelijk is dit een gevolg van een betere interne organisatie op niveau van de parketten en van duidelijke afspraken met de politiediensten omtrent welke sectie bevoegd is voor specifieke dossiers.

We zien echter ook opnieuw een aangroei van het aantal sepots, weliswaar voornamelijk om technische redenen. Dankzij de initiatieven inzake de globale instroom van processen-verbaal zal dit de komende jaren hopelijk verbeteren.

Inzake de doorlooptijden valt er weinig te vertellen: er is een verbetering voor sommige beslissingen (bv. betaalde minnelijke schikkingen, beschikkingen raadkamer, voegingen), terwijl andere beslissingen er iets op achteruitgaan (bv. geslaagde bemiddelingen en maatregelen).

Ook wens ik onder uw aandacht te brengen dat de parketten van de procureurs des Konings van Oost- en West-Vlaanderen in het kalenderjaar 2019 niet minder dan 38 verruimde minnelijke schikkingen voorgesteld hebben voor een totaal bedrag van 2.889.497,08 euro, waarbij er tevens 3.867.000,84 euro aan de fiscale administraties werd betaald. Op die wijze konden opnieuw op een efficiënte en voor de Belgische overheid financieel voordelige wijze dossiers afgesloten worden die anders mogelijks aanleiding tot jarenlange procedureslagen hadden gegeven.

Ook de investeringen in strafuitvoeringsonderzoeken verdienen een bijzondere vermelding. In 2019 werden er 173 dossiers voor het opstarten van een strafuitvoeringsonderzoek

aangelegd, goed voor een potentieel te innen bedrag van 95.935.312,40 euro. Ter vergelijking: in 2018 spraken we, na hertelling, van een potentieel te innen bedrag van 35.731.253,74 euro voor 229 aangelegde dossiers.

2.2. De jeugdsecties van de parketten

De stijging van de voorgaande jaren van het aantal bij de jeugdrechtbank ingeleide protectionele zaken blijft zich verderzetten. De stijgende tendens geldt thans zowel voor de als misdrijf omschreven feiten als voor de verontrustende opvoedingssituaties. Vooral in de afdeling Brugge zien we een enorme aangroei van deze laatste categorie.